

Θ'. ΙΩΑΝ. ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐξ Ἀντιοχείας, ἤκουσε περὶ τὰ τέλη τοῦ δ'. αἰῶνος μ. Χ. Ἐπὶ Αὐτοκράτορος Ἀρκαδίου ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατεφέρετο κατὰ τῶν καταχρήσεων καὶ τῆς πολυτελείας, ἐξωρίσθη κατ' ἀπόφασιν τοπικῆς συνόδου, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν ἐξορίαν του. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων του σώζονται 447 λόγοι καὶ 249 ἐπιστολαί. Διὰ τὴν εὐφράδειάν του δὲ ὠνομάσθη ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΕΥΤΡΟΠΙΟΝ.

Ὁ Εὐτρόπιος ἦτον εὐνοῦχος εὐνοούμενος μεγάλως ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀρκαδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προήχθη εἰς ἰσχὺν καὶ πλοῦτον, προβιβασθεὶς εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα Ὑπάτου καὶ Πατρικίου. Ἀλλὰ καταχρασθεὶς τῆς δυνάμεώς του καὶ καθυβρίσας αὐτὸν τὸν Αὐτοκράτορα διὰ τῆς διαγωγῆς του, ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργὴν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ στρατεύματος, καὶ ἀπογυμνωθεὶς τοῦ πλοῦτος καὶ τῶν ἀξιωμάτων του, μόλις ἔσωσε τὴν ζωὴν του καταφυγὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ ἄλλοτε εἶχε κηρυχθῆ ἑναντίος τῆς ἀσυλίας τῶν ἐκκλησιῶν.

ΑΕΙ μὲν, μάλιστα δὲ νῦν, εὐκαιρον¹ εἰπεῖν ματαιότης ματαιοτήτων, καὶ πάντα ματαιιότης². Ποῦ νῦν ἡ λαμπρά τῆς ὑπατείας περιβολή³; ποῦ δὲ αἱ φαιδραὶ λαμπάδες; ποῦ δὲ οἱ κρότοι καὶ οἱ χοροὶ καὶ αἱ θαλαῖαι⁴ καὶ αἱ πανηγύρεις; ποῦ οἱ στέφανοι καὶ τὰ παραπετάσματα⁵; ποῦ ὁ τῆς πόλεως θόρυβος, καὶ αἱ ἐν ἵπποδρομίαις εὐφημίαι, καὶ τῶν θεατῶν αἱ κολακεαὶ; Πάντα ἐκεῖνα οἴχεται⁶, καὶ ἄνεμος πνεύσας ἀθρόον⁷, τὰ μὲν φύλλα κατέβαλε⁸, γυμνὸν δὲ ἡμῖν τὸ δένδρον ἔδειξε, καὶ ἀπὸ τῆς ρίζης αὐτῆς σαλευόμενον λοιπόν⁹. Ταυτὴ γὰρ ἡ τοῦ πνεύματος¹⁰ γέγονε προσβολή, ὥς καὶ πρόρριζον¹¹ ἀπειλεῖν¹² ἀνασπᾶν¹³, καὶ αὐτὰ διασαλεύσαι τοῦ δένδρου τὰ νεῦρα. Ποῦ νῦν αἱ πεπλασμένοι φίλοι; ποῦ τὰ συμπόσια καὶ τὰ δεῖπνα; ποῦ ὁ τῶν παρασίτων ἑσμός¹⁴, καὶ ὁ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐγγεόμενος ἄκρατος¹⁵, καὶ αἱ παικίλαι τῶν μαγείρων τέχναι, καὶ οἱ τῆς δυναστείας θεραπευταὶ¹⁶, οἱ πάντα πρὸς χάριν¹⁷ ποιῶντες καὶ λέγοντες; Νῦν ἦν⁶ πάντα ἐκεῖνα καὶ ὄναρ, καὶ ἡμέρας γενομένης, ἠφανίσθη⁶. Ἄνθη ἦν ἑαρινά, καὶ παρελθόντος τοῦ ἔαρος, ἅπαντα κατεμαράνθη· σκιά ἦν καὶ παρέδραμε.

1) Εἶναι καιρός. 2) Ἐκ Σολομ. ἐκκλησ. 3) Περικύκλωσις, πάντα τὰ περικυκλῶντα ἢ καὶ αὐτὸ τὸ ὑπατικὸν περιβολαῖον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Προκοπίου καὶ ἄλλων ιστορικῶν, ἦτον ὄχι μόνον κατάχρυσον ἀλλὰ καὶ λιθοκόλλητον. 4) Συμπόσια.

5) Τὰ εἰς τὸ θεάτρον ἐκτενιγμένα ὑπεράνωθεν τοῦ καθίσματος τῶν ἐπισήμων ἀρχόντων.

6) Κ. §. 237. 7) Ἐπὶ ἀντὶ ἀθρόως. 8) Παραβάλλει τὸν δυστυχίσαντα αὐλικὸν μὲ δένδρον ἐκρίζουμενον. 9) (Εἰς τὸν) λοιπὸν (χρόνον). 10) Τοῦ ἀνέμου. 11) Ἐκ τῶν ριζῶν.

12) Κ. §. 463, ὥστε 1. 13) Τὸ δένδρον. 14) Σμήνος μελισσῶν, μτφ. πλῆθος.

15) Ὁ οἶνος, ὅταν δὲν ἦτον κεκρασμένος μὲ ὕδωρ, ὥς συνήθως ἐγίνετο· ὕβεν παρ' ἡμῖν ἐπεκράτησε νᾶ καλεῖται κρασί. 16) Κόλακες. 17) Πρὸς εὐχαρίστησίν του.